

Lewis Carroll – čarovný svet

Kto klame a kto hovorí pravdu?

Adam vraví, že Božena klame. Božena hovorí, že klame Cyril. Cyril tvrdí, že klamú Adam aj Božena. Výrok Adama sa vzťahuje na daný výrok Boženy, výrok Boženy sa vzťahuje na vyjadrenie Cyrilovo a Cyrilov výrok sa vzťahuje na výroky Adama i Boženy. Preskúmajte tieto výroky a rozhodnite o ich pravdivosti.

Pseudonym

V bezsenných nociach vymýšľal rôzne úlohy **Lewis Carroll**, vlastným menom **Charles Lutwidge Dodgson** (27.1.1832–14.1.1898), anglický matematik a spisovateľ. Tento profesor Oxfordskej univerzity si vytvoril literárny pseudonym obmenou svojich mien do latinčiny – Ludovicus Carolus a potom späť do angličtiny – **Lewis Carroll**.

Vo svete snov a fantázií

Pre svojich dvoch bratov a osem sestier už v mladosti vymýšľal bábkové hry s vlastnoručne vyrezávanými figúrkami, zostrojoval hračky, spisoval a ilustroval domáci časopis. Vyštudoval na najstaršej anglickej univerzite v Oxforde. Tu zostal pôsobiť najprv ako knihovník, neskôr sa stal profesorom matematiky a viac ako 30 rokov prednášal túto zaujímavú vedeckú disciplínu. Profesor **Dodgson**, po celý život slobodný mládenec, bol plachý a uzavretý. Trpel rečovou vadou, zajakával sa. Výborne sa však vedel baviť medzi deťmi. Pre ne vymýšľal hádanky, vtipné riekanky a hlavolamy. Veľmi rád deti fotografoval a rozprával im svoje podivuhodné príbehy. Fantázia mu nikdy nechýbala.



Detskými očami

Pre pobavenie bystrej dcéry svojho kolegu napísal knižku, ktorá sa stala svetoznámou typickým anglickým humorom, neohraničenou fantáziou okorenenu nezmislami i absurditou. Poznáte jeho literárne rozprávanie *Alica v krajine zázrakov*? **Lewis Carroll** sa vedel ponoriť do sveta detských snov a fantázie. Paralelami so životom i odbornou realitou prenikol do zázračnej krajiny detskej duše. *Človek musí bežať, čo vládze, aby zostal tam, kde je, a ešte rýchlejšie, ak chce sa niekam dostať.* Dokázal sa na svet dívať spôsobom, ktorý bol možno nezmyselný z pohľadu dospelých, ale v podstate možný pre deti. Jeho príbehy očarili malých čitateľov na celom svete.

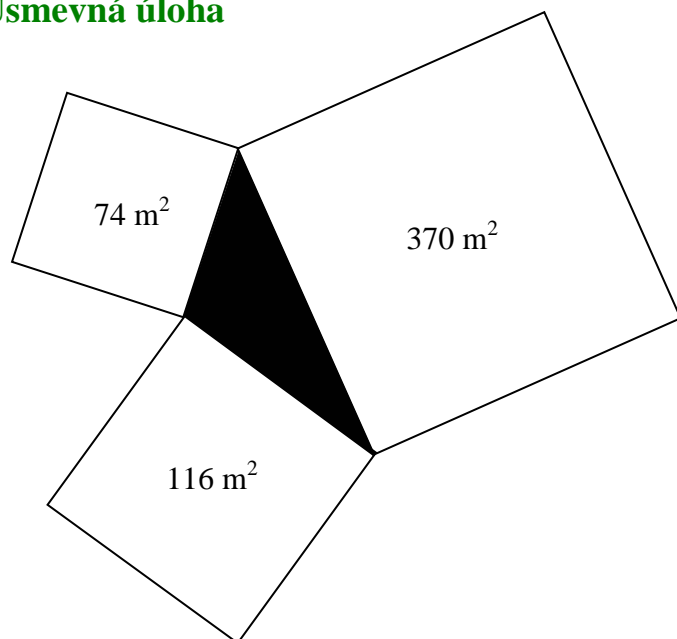
Fantázia i logika

Dodgson vytvoril vedecké práce z oblasti matematickej logiky, trigonometrie, lineárnej algebry. Podnetná je aj jeho knižka **Logika hrou**. *Spoločnosť by omnoho menej podliehala panikám a iným bludom a zvlášť politický život by bol úplne iný,*

keby väčšina argumentov široko rozosiatyh po svete bola správna. Ale obávam sa, že je to práve naopak. Svojím literárnym dielom spojil fantáziu umelca s logikou matematika, preniesol detské sny do reality dospelosti. Myslím, že väčšina osôb, ktoré stretávam, sa vo svojej podstate príliš nevzdialila od zvierat. Iba veľmi malé percento ľudí sa zaujíma o veci, ktoré predstavujú zmysel života.

Podivínsky anglický profesor **Dodgson** prenikol svetom literatúry i matematiky, zanechal deťom veľa zaujímavých, dobre vymyslených príhod a pripravil podnetné hlavolamy. Skrývajú sa za pseudonymom **Lewis Carroll**.

Úsmevná úloha



Vyriešte Carrollovu známu úlohu o pozemkoch: Medzi tromi štvorcovými pozemkami o plochách 74 m^2 , 370 m^2 a 116 m^2 , zostáva kúsok zeme tvaru trojuholníka (pozri na náčrt). Určte plochu trojuholníka. Skúste to napr. aj bez goniometrických vzťahov či kalkulačky, len pomocou Pytagorovej vety a vhodného označenia. Výsledok je celočíselný.

Skromné pranie

Radosť zo samostatného odhalenia aj drobných matematických záhad (Božena vraví pravdu, Cyril i Adam klamú; kúsok trojuholníkového pozemku má rozlohu 11 m^2) Vám žela

Dušan Jedinák.

